

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 27. aprill 2022
(OR. en)

8496/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0195(COD)

POLCOM 22
COEST 337
CODEC 553

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	27. aprill 2022
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 195 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, mis käsitleb kaubanduse ajutist liberaliseerimist, millega täiendatakse Ukraina toodete suhtes kohaldatavaid kaubanduskontsessioone ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepingu alusel

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 195 final.

Lisatud: COM(2022) 195 final

Brüssel, 27.4.2022
COM(2022) 195 final

2022/0138 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb kaubanduse ajutist liberaliseerimist, millega täiendatakse Ukraina toodete suhtes kohaldatavaid kaubanduskontsessioone ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepingu alusel

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

24. veebruaril 2022 alanud Venemaa provotseerimata ja põhjendamatul sõjalisel agressioonil Ukraina vastu on olnud sügavalt negatiivne mõju Ukraina võimele kaubelda ülejäänud maailmaga, kuna see on kaasa toonud suured inimkaotused, vajaduse keskenduda territooriumi kaitsele, suure hulga ümber asustatud inimesi, samuti tootmisvõimsuse hävimise ning selle, et märkimisväärset osa transpordivahendeid ei ole võimalik kasutada, kuna on sulgunud juurdepääs Mustale merele. Sellises keerukas olukorras palus Ukraina liidul nii palju kui võimalik lihtsustada tingimusi, mis võimaldaksid riigil säilitada oma kaubanduspositsioon ülejäänud maailmas ja veelgi süvendada kaubandussuhteid ELiga. Sel eesmärgil võetavad meetmed hõlmavad maismaa logistika hõlbustamist ning turu liberaliseerimise suurendamist. Need meetmed suurendaksid Ukraina tootjate jaoks paindlikkust ja kindlustunnet.

Seepärast teeb komisjon ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kaubanduse liberaliseerimise meetmed kolme järgmise meetme kujul, mida tuleks kohaldada ühe aasta jooksul:

- ELi ja Ukraina vahelise assotsieerimislepingu (edaspidi „assotsieerimisleping“),¹ millega luuakse põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubanduspiirkond, kõigi IV jaotises sätestatud kehtivate tariifide ajutine peatamine. See hõlmab kolme tootekategooriat:
 - tööstustooted, mille suhtes kohaldatakse 2022. aasta lõpuks tollimaksu järkjärgulist kaotamist;
 - puu- ja köögiviljad, mille suhtes kohaldatakse piiril kehtiva hinna süsteemi;
 - põllumajandustooted ja töödeldud põllumajandustooted, mille suhtes kohaldatakse tariifikvoote.
- Ukrainast pärit impordi suhtes dumpinguvastase tollimaksu ajutine sissenõudmata jätmine alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast ning
- impordi ühiste eeskirjade (kaitsemeetmed)² kohaldamise ajutine peatamine Ukrainast pärit impordi suhtes.

Need ajutised ja erakorralised meetmed aitavad Ukrainast liitu suunduvaid olemasolevaid kaubavooge toetada ja soodustada. See on kooskõlas assotsieerimislepingu ühe põhieesmärgiga luua tingimused tõhustatud majandus- ja kaubandussuheteks, et integreerida Ukraina järk-järgult ELi siseturuga.

¹ Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepingu (ELT L 161, 29.5.2014, lk 3) allkirjastasid mõlemad lepinguosaliselt kahes osas vastavalt 2014. aasta märtsis ja juunis. Assotsieerimislepingut on teatavates osades ajutiselt kohaldatud alates 1. novembrist 2014. Põhjalikku ja laiaulatuslikku vabakaubanduspiirkonda on ajutiselt kohaldatud alates 1. jaanuarist 2016 ning see jõustus täielikult 1. septembril 2017 pärast selle ratifitseerimist ELi kõigi liikmesriikide poolt.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2015. aasta määrus (EL) 2015/478 impordi ühiste eeskirjade kohta (ELT L 83, 27.3.2015, lk 16).

Käesoleva määruse ettepanekuga ette nähtud kaubanduse liberaliseerimise meetmete võtmisel järgitakse assotsieerimislepingu artiklis 2 sätestatud kohustust, millega nähakse lepingu olulise osana ette suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse, piiride puutumatus ja sõltumatus põhimõtete austamise edendamine. Samamoodi peaksid kaubanduse liberaliseerimise meetmete võtmise tingimuseks olema samade artiklis 2 sätestatud aluspõhimõtete järgimine, sealhulgas selliste põhimõtete järgimine, mille kohaselt demokraatlike põhimõtete, inimõiguste ja põhivabaduste ning õigusriigi põhimõtte austamine on kõnealuse lepingu oluline osa.

Lisaks on käesolevas ettepanekus sisalduvate kaubanduse liberaliseerimise meetmete eesmärk kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 207 lõikega 1 tagada, et liidu ühist kaubanduspoliitikat viiakse ellu kooskõlas ELi lepingu artiklis 21 sätestatud liidu välistegevuse põhimõtete ja eesmärkidega.

Kohaldatakse tavapäraseid kaitsemeetmeid.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Need kaubanduse liberaliseerimise meetmed oleksid kooskõlas assotsieerimislepingu rakendamise ja eelkõige põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna loomist käsitleva IV jaotisega, milles sätestatakse, et lepinguosalisel loovad järk-järgult vabakaubanduspiirkonna maksimaalselt kümneaastase üleminekuperioodi jooksul alates kõnealuse lepingu jõustumisest.

Lisaks taotles Ukraina 2021. aastal lepingu artikli 29 lõike 4 kohase läbivaatamise alustamist, et kaaluda Ukraina ja liidu vaheliste tollimaksude kaotamise kiirendamist ja laiendamist.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Euroopa Liit on Venemaa agressiooni Ukrainas karmilt hukka mõistnud ja astunud enneolematuid samme, et toetada riiki selles erandlikus olukorras. Toetus hõlmab nii rahalist abi, sealhulgas erakorralist makromajanduslikku finantsabi, kui ka sõjavarustuse tarnimist. Kavandatav määrus oleks seega kooskõlas ELi lepingu artikli 21 lõikest 3 tuleneva liidu kohustusega tagada kooskõla liidu välistegevuse eri valdkondade vahel ning ELi toimimise lepingu artikli 207 lõikega 1, milles on sätestatud, et ühist kaubanduspoliitikat viiakse ellu kooskõlas liidu välistegevuse põhimõtete ja eesmärkidega.

2. **ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS**

- **Õiguslik alus**

Ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõige 2.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ühine kaubanduspoliitika kuulub ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 1 punkti e kohaselt liidu ainupädevusse. Seetõttu subsidiaarsuse põhimõtet ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Käesolev ettepanek on vajalik selleks, et rakendada ühist kaubanduspoliitikat ja saavutada eesmärk toetada Ukrainat tema praeguses raskes olukorras majanduslikult, seda ka liiduga kauplemise valdkonnas.

- **Vahendi valik**

Käesolev ettepanek on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 207 lõikega 2, milles nähakse ette ühise kaubanduspoliitika meetmed.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulterimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata.

- **Ekspertarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata.

- **Mõjuhinnang**

Pidades silmas hädaolukorda Ukrainas, on oluline, et määrus jõustuks niipea kui võimalik. Seega käesoleva meetme puhul mõju hindamist ei toimunud. Assotsieerimislepingu kaubandust ja kaubandusega seotud sätteid on siiski käsitletud 2007. aastal kaubanduse peadirektoraadi tellitud jätkusuutlikkuse mõjuhinnangus, mille tulemusi kasutati põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna läbirääkimiste protsessis. Uuring kinnitas, et kaubandust ja kaubandusküsimusi käsitlevate sätete rakendamine avaldaks positiivset majanduslikku mõju nii ELile kui ka Ukrainale.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Meede ei suurenda ettevõtjate regulatiivset koormust.

- **Põhiõigused**

Need meetmed peaksid järgima samu põhimõtteid, mis on sätestatud ELi ja Ukraina vahelises assotsieerimislepingus. Täpsemalt on Ukrainaga sõlmitud assotsieerimislepingu artiklis 2 sätestatud, et nimetatud lepingu oluliseks osaks on demokraatlike põhimõtete, inimõiguste ja põhivabaduste austamine ning õigusriigi põhimõtte järgimine.

Kaubanduse liberaliseerimise meetmed oleksid kooskõlas ka Euroopa põhiõiguste hartaga.

4. MÕJU EELARVELE

Ukrainast pärit impordi 2021. aasta taseme hinnangut aluseks võttes väheneks Euroopa Liidu tollitulu aastas vähem kui 31 miljoni euro võrra. Lisaks on dumpinguvastaste tollimaksude kaotamise mõju hinnanguliselt 34,6 miljonit eurot. See arv on väga tõenäoliselt märkimisväärselt väiksem, kuna konflikt on mõjutanud Ukrainast pärit impordi hulka. Seetõttu on mõju ELi omavahenditele väga piiratud.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

ELi ja Ukraina kahepoolse kaubavahetuse arengut käsitlevate aruannetega saab tutvuda veebipõhiselt selleks ettenähtud Euroopa Komisjoni veebisaitidel.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Hädaolukorda Ukrainas silmas pidades on meetme eesmärk suurendada kogu Ukrainast pärit impordi kaubavoogu, peatades kõik Ukraina toodete suhtes kohaldatavad kehtivad tollitariifid ja imporditollimaksud. Kaubanduse liberaliseerimise meetmed kehtestatakse kõikidelt toodetelt imporditollimaksude täieliku kaotamise vormis.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb kaubanduse ajutist liberaliseerimist, millega täiendatakse Ukraina toodete suhtes kohaldatavaid kaubanduskontsessioone ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepingu alusel

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹,

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu ja Ukraina suhete aluseks on ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vaheline assotsieerimisleping² (edaspidi „assotsieerimisleping“). Assotsieerimislepingu kaubandust ja kaubandusega seotud küsimusi käsitlevat IV jaotist on ajutiselt kohaldatud alates 1. jaanuarist 2016³ ning see jõustus täielikult 1. septembril 2017 pärast selle ratifitseerimist ELi kõigi liikmesriikide poolt.
- (2) Assotsieerimislepingus väljendatakse lepinguosaliste soovi tugevdada ja laiendada suhteid ambitsioonikalt ja uuenduslikul viisil, hõlbustada järkjärgulist majanduslikku integratsiooni ja selle saavutamist ning teha seda kooskõlas õiguste ja kohustustega, mis tulenevad lepinguosaliste liikmesusest Maailma Kaubandusorganisatsioonis.
- (3) Assotsieerimislepingu artiklis 2 sätestatakse lepingu oluliste osadena muu hulgas demokraatlike põhimõtete, inimõiguste ja põhivabaduste austamine ning suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse, piiride puutumatus ja sõltumatuse põhimõtete austamise edendamine.
- (4) Assotsieerimislepingu artikliga 25 nähakse ette lepinguosaliste vahelise vabakaubanduspiirkonna järkjärguline loomine kooskõlas 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) XXIV artikliga. Selleks nähakse assotsiatsioonilepingu artiklis 29 ette tollimaksude järkjärguline kaotamine vastavalt assotsieerimislepingus sisalduvatele ajakavadele, samuti nähakse ette võimalus sellist tollimaksude kaotamist kiirendada ja laiendada. Assotsieerimislepingu artiklis 48 on sätestatud, et enne

¹ (...)

² ELT L 161, 29.5.2014, lk 3.

³ Nõukogu 23. juuni 2014. aasta otsus 2014/668/EL ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta selle III jaotise (välja arvatud sätted teise lepinguosalise territooriumil seaduslikult töötavate kolmandate riikide kodanike kohtlemise kohta) ning IV, V, VI ja VII jaotise ning seotud lisade ja protokollide osas (ELT L 278, 20.9.2014, lk 1).

dumpinguvastaste meetmete kohaldamist lepinguosaliste vahel tuleb arvesse võtta avalikke huve.

- (5) 24. veebruaril 2022 alanud Venemaa provotseerimata ja põhjendamatu sõjalisel agressioonil Ukraina vastu on olnud sügavalt negatiivne mõju Ukraina võimele kaubelda ülejäänud maailmaga, kuna hävinenud on tootmisvõimsus ning märkimisväärset osa transpordivahendeid ei ole võimalik kasutada, kuna on sulgunud juurdepääs Mustale merele. Agressiooni negatiivse majandusliku mõju leevendamiseks on vaja kiirendada tihedamate majandussuhete arendamist liidu ja Ukraina vahel, et Ukraina ametiasutusi ja elanikkonda nendes erandlikes tingimustes kiiresti toetada. Seepärast on asjakohane ja vajalik stimuleerida kaubavooge ja anda kaubanduse liberaliseerimise meetmete vormis kontsessioone kõigile toodetele kooskõlas tollimaksude kaotamise kiirendamisega liidu ja Ukraina vahelises kaubanduses.
- (6) Euroopa Liidu lepingu artikli 21 lõike 3 kohaselt peab liit tagama kooskõla välistegevuse eri valdkondade vahel. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõike 1 kohaselt viiakse ühist kaubanduspoliitikat ellu kooskõlas liidu välistegevuse põhimõtete ja eesmärkidega.
- (7) Käesoleva määrusega kehtestatud kaubanduse liberaliseerimise meetmed peaksid olema järgmises vormis: i) Ukrainast tööstustoodete importimise suhtes kohaldatavate imporditollimaksude (soodustollimaksud) täielik kaotamine; ii) puu- ja kõogivilja suhtes piiril kehtivate hindade süsteemi kohaldamise peatamine; iii) nulltariifiga kvootide peatamine ja imporditollimaksude täielik kaotamine; iv) erandina Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1036⁴ artikli 14 lõike 1 esimesest lõigust ei tohiks käesoleva määruse kohaldamise ajal Ukrainast pärit impordi suhtes kehtestatud dumpinguvastaseid tollimakse ühelgi ajahetkel sisse nõuda, sealhulgas pärast käesoleva määruse kehtivuse lõppemist; ning v) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/478⁵ kohaldamise ajutine peatamine. Nende meetmete kaudu annab liit ajutiselt Ukrainale ja tema asjaomastele ettevõtjatele asjakohast majanduslikku ja rahalist toetust.
- (8) Pettuste vältimiseks peaks Ukraina käesoleva määrusega kehtestatud sooduskorra kasutamiseks järgima kõiki assotsieerimislepingu kohaste soodustuste saamise asjaomaseid tingimusi, sealhulgas asjaomaste toodete päritolureegleid ja nendega seotud menetlusi, ning Ukraina peaks tegema liiduga tõhusat halduskoostööd, nagu on sätestatud kõnealuses lepingus.
- (9) Ukraina peaks hoiduma uute tollimaksude või samaväärse toimega maksude ning uute koguseliste piirangute või muude samaväärsete meetmete kehtestamisest, samuti olemasolevate tollimaksumäärade või muude maksude suurendamisest või muude piirangute kehtestamisest liiduga kauplemisele, välja arvatud juhul, kui see on sõjaolukorras selgelt põhjendatud. Kui Ukraina neid tingimusi ei täida, peaks komisjonil olema õigus käesoleva määrusega kehtestatud sooduskord ajutiselt täielikult või osaliselt peatada.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1036 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (ELT L 176, 30.6.2016, lk 21).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2015. aasta määrus (EL) 2015/478 impordi ühiste eeskirjade kohta (ELT L 83, 27.3.2015, lk 16).

- (10) Assotsieerimislepingu artiklis 2 on muu hulgas sätestatud, et demokraatlike põhimõtete, inimõiguste ja põhivabaduste austamine ning võitlus massihävitusrelvade, nendega seotud materjalide ja nende kandevahenditega on nimetatud lepinguga reguleeritud liidu ja Ukraina vaheliste suhete oluliseks osaks. Lisaks osutatakse assotsieerimislepingu artiklis 3, et lepinguosaliste suhete tihendamisel mängivad kesksel rolli õigusriigi põhimõte, hea valitsemistava, korruptsiooni- ning rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi erinevate vormide vastane võitlus, kestliku arengu edendamine ja tõhus mitmepoolsus. Sarnaselt teiste liidu sõlmitud assotsieerimislepingutega on asjakohane näha ette võimalus peatada käesoleva määrusega kehtestatud sooduskord ajutiselt juhul, kui Ukraina ei järgi assotsieerimislepingu üldiseid põhimõtteid.
- (11) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, mis võimaldavad tal põhjenduse 7 punktides i), ii) või iii) osutatud sooduskorra ajutiselt peatada ning kehtestada parandusmeetmed juhuks, kui käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluv import mõjutab või võib oluliselt mõjutada liidu tootjaid. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁶.
- (12) Ette tuleks näha võimalus taaskehtestada tollimaksud, mida tavaliselt kohaldatakse assotsieerimislepingu alusel nende käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate toodete impordi suhtes, mis komisjoni uurimise kohaselt põhjustavad või võivad põhjustada tõsiseid raskusi samasuguste või otseselt konkureerivate toodete tootjatele liidus.
- (13) Komisjoni iga-aastane aruanne assotsieerimislepingu oluliseks osaks oleva põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna rakendamise kohta peaks sisaldama üksikasjalikku hinnangut käesoleva määrusega kehtestatud kaubanduse liberaliseerimise meetmete rakendamisele.
- (14) Pidades silmas hädaolukorda Ukrainas, tuleks käesolevas määruses sätestada asjakohane üleminekusäte ning määrus peaks jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kaubanduse liberaliseerimise meetmed

1. Teatavate Ukrainast pärit tööstustoodete, mille suhtes kohaldatakse assotsieerimislepingu I-A lisa kohast seitsme aasta pikkust järkjärgulist tollimaksude kaotamist, liitu importimisel kohaldatav soodustollimaks on null.
2. Piiril kehtivate hindade süsteemi kohaldamine peatatakse nende toodete puhul, mille suhtes seda süsteemi kohaldatakse vastavalt assotsieerimislepingu I-A lisale. Nende toodete suhtes ei kohaldata tollimakse.
3. Kõik lepingu I-A lisaga kehtestatud tariifikvoodid peatatakse ja nende kvootidega hõlmatud tooteid lubatakse Ukrainast liitu importida tollimaksuvabalt.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

4. Erandina määruse (EL) 2016/1036 artikli 14 lõike 1 esimesest lõigust ei nõuta käesoleva määruse kohaldamise ajal Ukrainast pärit impordi suhtes kehtestatud dumpinguvastaseid tollimakse ühelgi ajahetkel sisse, sealhulgas pärast käesoleva määruse kehtivuse lõppemist.
5. Määruse (EL) 2015/478 kohaldamine Ukrainast pärit impordi suhtes peatatakse ajutiselt.

Artikkel 2

Sooduskorra saamise tingimused

Artikli 1 lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud sooduskorra suhtes kohaldatakse järgmisi tingimusi:

- (a) toodete päritolureegleid ja nendega seotud menetlusi järgitakse vastavalt assotsieerimislepingu sätestatule;
- (b) Ukraina hoidub uute tollimaksude või muude samaväärse toimega maksude ning uute koguseliste piirangute või muude samaväärsete meetmete kehtestamisest liidust pärit impordile, samuti olemasolevate tollimaksumäärade või muude maksude suurendamisest või muude piirangute, sealhulgas diskrimineerivate haldusalaste sisemeetmete kehtestamisest, välja arvatud juhul, kui see on sõjaolukorras selgelt põhjendatud;
- (c) Ukraina austab demokraatia põhimõtteid, inimõigusi ja põhivabadusi, järgib õigusriigi põhimõtet ning teeb jätkuvaid ja kestvaid jõupingutusi võitluses korrupsiooni ja ebaseadusliku tegevuse vastu, nagu on sätestatud assotsieerimislepingu artiklites 2, 3 ja 22.

Artikkel 3

Ajutine peatamine

1. Kui komisjon leiab, et on piisavalt tõendeid artiklis 2 sätestatud tingimuste täitmata jätmise kohta Ukraina poolt, võib komisjon artikli 1 lõigetes 1, 2 või 3 sätestatud sooduskorra rakendusaktiga täielikult või osaliselt peatada kooskõlas artikli 5 lõikes 2 osutatud menetlusega.
2. Kui liikmesriik esitab komisjonile taotluse sooduskorra peatamiseks põhjusel, et Ukraina ei täida artikli 2 punktis b sätestatud tingimusi, esitab komisjon taotlusele järgneva nelja kuu jooksul põhjendatud arvamuse selle kohta, kas väide tingimuste täitmata jätmise kohta Ukraina poolt on põhjendatud. Kui komisjon leiab, et väide on põhjendatud, algatab ta käesoleva artikli lõikes 1 osutatud menetluse.

Artikkel 4

Kaitseklausel

1. Kui Ukrainast pärit toodet imporditakse tingimustel, mis põhjustavad või võivad põhjustada tõsiseid raskusi samasuguste või otseselt konkureerivate toodete tootjatele liidus, võib kõnealuse toote suhtes igal ajal taaskehtestada tavaliselt assotsieerimislepingu kohaselt kohaldatavad tollimaksud.
2. Komisjon jälgib tähelepanelikult käesoleva määruse mõju, sealhulgas mõju hindadele liidu turul, võttes arvesse teavet selliste toodete ekspordi ja impordi kohta

ning tootmise kohta liidus, mille suhtes kohaldatakse käesoleva määrusega kehtestatud kaubanduse liberaliseerimise meetmeid.

3. Komisjon teeb ametliku otsuse uurimise algatamise kohta mõistliku aja jooksul
 - (a) liikmesriikide taotluse korral,
 - (b) sellise juriidilise isiku või juriidilise isiku staatuseteta ühenduse taotlusel, kes tegutseb liidu tootmisharu nimel, mis tähendab kõiki või suuremat osa samasuguste või otseselt konkureerivate toodete liidu tootjaid, või
 - (c) tema enda algatusel, kui ta leiab, et on piisavalt esmapilgul usutavaid tõendeid lõikes 1 osutatud tõsiste raskuste kohta.

Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „suurem osa“ liidu tootjaid, kelle toodang moodustab kokku enam kui 50 % samasuguste või otseselt konkureerivate toodete liidu kogutoodangust, mida toodab taotlusele kas toetust või vastuseisu väljendav osa liidu vastavast tootmisharust, ning vähemalt 25 % liidu selle tootmisharu samasuguste või otseselt konkureerivate toodete kogutoodangust.

4. Kui komisjon otsustab algatada uurimise, avaldab ta *Euroopa Liidu Teatajas* uurimise algatamise teate. Kõnealuses teates esitatakse saadud teabe kokkuvõtte ja märgitakse, et igasugune asjakohane teave tuleb saata komisjonile. Teates nimetatakse ajavahemik, mille jooksul huvitatud isikud võivad kirjalikult esitada oma arvamuse. See ajavahemik ei tohi ületada nelja kuud alates teate avaldamise kuupäevast.
5. Komisjon hangib kogu vajaliku teabe ning võib saadud teavet Ukraina või muu asjakohase allika abiga kontrollida. Komisjoni võivad abistada selle liikmesriigi ametnikud, kelle territooriumil kontroll toimub, kui kõnealune liikmesriik sellist ametnike abi taotleb.
6. Lõikes 1 osutatud tõsiste raskuste olemasolu uurides võtab komisjon, kui sellekohane teave on kättesaadav, muu hulgas arvesse järgmisi liidu tootjatega seotud asjaolusid:
 - (a) turuosa,
 - (b) toodang,
 - (c) varud,
 - (d) tootmisvõimsus,
 - (e) tootmisvõimsuse ärakasutamine,
 - (f) tööhõive,
 - (g) import,
 - (h) hinnad.
7. Uurimine lõpetatakse kuue kuu jooksul käesoleva artikli lõikes 3 osutatud teate avaldamisest. Komisjon võib erandjuhtudel kõnealust tähtaega rakendusaktiga artikli 5 lõikes 2 sätestatud menetluse korras pikendada.
8. Kolme kuu jooksul pärast uurimise lõpetamist teeb komisjon rakendusaktiga vastavalt artikli 5 lõikes 2 sätestatud menetlusele otsuse, kas taaskehtestada tavaliselt assotsieerimislepingu kohaselt kohaldatavad tollimaksud. Nimetatud rakendusakt jõustub ühe kuu jooksul pärast selle avaldamist.

Tavaliselt assotsieerimislepingu kohaselt kohaldatavad tollimaksud võidakse taaskehtestada ajavahemikuks, mis on vajalik liidu tootjate majandusliku või finantsolukorra halvenemise heastamiseks või nii kauaks, kui sellise halvenemise oht püsib. Kui asjaolude põhjal on lõplikult kindlaks tehtud, et käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimused ei ole täidetud, võtab komisjon artikli 5 lõikes 2 osutatud menetluse korras vastu rakendusakti, millega uurimine ja menetlus lõpetatakse.

9. Kui viivitamatut tegutsemist nõudvate erandlike asjaolude tõttu ei ole uurimine võimalik, võib komisjon pärast artikli 5 lõikes 1 osutatud tolliseadustiku komitee teavitamist võtta vajalikke ennetusmeetmeid.

Artikkel 5

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013⁷ artikli 285 alusel loodud tolliseadustiku komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele osutamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 6

Kaubanduse liberaliseerimise meetmete rakendamise hindamine

Komisjoni iga-aastane aruanne põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna rakendamise kohta sisaldab üksikasjalikku hinnangut käesolevas määruses sätestatud kaubanduse liberaliseerimise meetmete rakendamise kohta ning, juhul kui see on asjakohane, hinnangut nende meetmete sotsiaalsele mõjule Ukrainas ja liidus. Teave artikli 1 lõike 3 kohaste toodete impordi kohta tehakse kättesaadavaks komisjoni veebisaidil.

Artikkel 7

Üleminekusätted

3. Artikli 1 lõigetes 1, 2 või 3 osutatud sooduskorda kohaldatakse toodete suhtes, mis on käesoleva määruse jõustumise kuupäeval kas transiidil Ukrainast liitu või tollikontrolli all liidus, tingimusel et liidu vastutavatele tolliasutustele esitatakse vastav taotlus kuue kuu jooksul alates nimetatud kuupäevast.

Artikkel 8

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse kuni [ühe aasta möödumiseni selle jõustumise kuupäevast].

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.
Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja